Vragen & Antwoorden

Houten aardgasvrij

Update: 3 februari 2020

De gemeente Houten werkt aan een visie op de overstap naar aardgasvrij. Alle inwoners en eigenaren krijgen op een dag te maken met de overstap van aardgas naar een duurzame vorm van verwarmen en koken. Deze overstap noemen we de warmtetransitie.

Er is nog veel te leren over welke route we met elkaar bewandelen op weg naar duurzaam wonen en werken zonder aardgas. De gemeente wil u graag zo goed mogelijk op de hoogte houden.

In dit document beantwoorden wij de vragen die aan ons gesteld zijn. Dit zijn vragen die gesteld zijn n.a.v. de enquête, de online bijeenkomsten of per e-mail.

Dit document is ingedeeld per thema.
Bekijk de inhoudsopgave op de volgende pagina
om de antwoorden op uw vragen te vinden.

Wat u al kunt doen

U kunt starten door uw gasverbruik te verlagen en uw woning te isoleren. Want welk alternatief er ook komt voor aardgas, energie besparen is altijd nodig.

Heeft u plannen om uw keuken te verbouwen? Kies dan voor koken op inductie. Bent u van plan om uw huis te verbouwen? Neem dan gelijk ook isolatie mee. Door uw huis goed te isoleren, gaat het warmtegebruik omlaag, bespaart u energie én kosten. Als u al een goed geïsoleerd huis heeft, kunt u ook nadenken over een warmtepomp. Ook kunt u zonnepanelen op uw dak leggen en uw eigen energie opwekken. Zo kunt u alvast beginnen met de voorbereidingen voor aardgasvrij.

Voor advies over uw individuele situatie kunt u het beste terecht bij het regionale energieloket www.jouwhuisslimmer.nl. Of maak een (digitale) afspraak met een van de energiecoaches via www.energierijkhouten.nl.

Inhoudsopgave

1. AARDGAS EN KLIMAAT 5

Wat is aardgas? 5

Waarom stoppen we met aardgas? 5

Aardgas is toch veel duurzamer dan andere fossiele brandstoffen? 5

Wat gebeurt er met de gasleidingen die nu in de grond liggen? 5

Hoe lang gaat een gasleiding mee? 6

Hoe gaat de gemeente om met aardgas bij nieuwbouw? 6

Waarom gaan wij van het aardgas af, terwijl andere landen zoals Duitsland juist nu overstappen op aardgas? 6

2. TRANSITIEVISIE WARMTE 6

Wat is de Transitievisie Warmte? 6

Wat staat er in de Transitievisie Warmte? 7

3. WARMTE OPLOSSING 7

Wat is een warmtenet? 7

Wat gebeurt er met het warmtenet in Houten? 8

Wat zijn andere oplossingen om te verwarmen? 8

Kan ik bij de alternatieve warmtebronnen even lang douchen? 8

Mijn cv-ketel moet worden vervangen. Wat doe ik nu? 9

Ik verwarm mijn huis nu met luchtverwarming, hoe ga ik van het gas af? 9

Hoe kan ik koken zonder aardgas? 9

Kunnen mijn pannen ook op een inductiekookplaat? 9

Kan ik ook in verschillende fases van aardgas af? 10

4. ANDERE SOORTEN GAS 10

Is groen-, bio- of hernieuwbaar gas een optie? 10

Wat is waterstof? 10

Is waterstof een optie? 11

5. KOSTEN 11

Hoe betaal ik energiezuinig wonen? 11

Wat levert aardgasvrij wonen mij op? 12

Hoe zit het met de kosten van de overstap naar aardgasvrij? 12

Ik ben al wat ouder, heeft investeren voor mij wel zin? 13

Wat is gemiddeld de terugverdientijd van isoleren? 13

6. BESLUITVORMING EN PROCES 13

Wanneer stoppen we met aardgas? 13

Wanneer gaan we van het gas af? 13

Wat is de rol van de gemeente? 14

Wat is de rol van de gemeenteraad? 14

Wat wordt er besloten in de gemeenteraad op 9 maart 2021? 14

Hoe wordt de keuze voor een andere warmtevoorziening gemaakt? 15

Hoe informeert en betrekt de gemeente mij over de plannen voor mijn wijk? 15

Worden kosten per woning meegenomen in de besluitvorming? 15

Maakt de gemeente gebruik van het 'openingsbod' van Netbeheerder Stedin? 15

7. KEUZE 15

Is het verplicht om te isoleren? 15

Is het verplicht om van het aardgas af te gaan? 16

Ben ik verplicht mee te doen met een warmtenet? 16

Mogen wij als bewoners meebeslissen? 16

Wat heeft het voor zin als ik overstap op aardgasvrij, maar niet iedereen dat doet? 17

Wat betekent 'aandacht voor gezamenlijke belangen'? 17

8. STARTWIJK OUDE-DORP / DE OORDEN 17

Waarom wordt er gestart in het Oude Dorp en De Oorden? 17

Er zijn geluiden over vervuilde spouwmuren in Houten Noord, waardoor isoleren niet mogelijk is. Klopt dat? 17

Hoe kom ik erachter of mijn spouwmuren (nog) voldoende geïsoleerd zijn? 17

9. STARTWIJK HOUTEN-ZUID 18

Wat zijn de alternatieven in Houten-Zuid? 18

Waarom wordt er gestart in Houten-Zuid? 18

Het proces van het kiezen van de start-inprikker en het opstellen van de wijkuitvoeringsplannnen is nog niet heel inzichtelijk. 18

10. IK BEN AL (BIJNA) KLAAR 18

Ik ben al van het gas af, waarom betrekt de gemeente mij hierbij? 18

Ik wil van het gas af en mijn huis is er klaar voor. Kan ik al over? 18

1. Aardgas en klimaat

Wat is aardgas?

Aardgas is, net als aardolie en steenkool, een fossiele brandstof. Het wordt uit de grond gewonnen, onder andere in Nederland, maar ook op veel andere plekken in de wereld. Bij de verbranding van aardgas komt er CO_2 (kooldioxide) vrij. Dit is een broeikasgas en het draagt daardoor bij aan de opwarming van de aarde.

Waarom stoppen we met aardgas?

Internationaal zijn er in 2015 afspraken gemaakt in het Klimaatakkoord van Parijs om de temperatuurstijging op aarde te beperken tot maximaal 2 graden. Dit is nodig om de klimaatverandering tegen te gaan. Als gevolg daarvan moet de CO_2-uitstoot in 2050 met 85 tot 95% verminderd zijn ten opzichte van 1990.

Bijna 95% van de 7,7 miljoen huishoudens in Nederland gebruikt aardgas voor verwarming, warm water en om te koken. Al die woningen bij elkaar zorgen voor een flinke CO_2-uitstoot: 11% van de totale Nederlandse uitstoot van broeikasgassen. In Nederland hebben we daarom afgesproken dat we in 2050 geen aardgas meer gebruiken om huizen en gebouwen te verwarmen. In de gemeente Houten hebben we die doelstelling op 2040 gezet.
Ook de aardbevingen door aardgaswinning in Groningen zijn een belangrijke reden voor de Rijksoverheid om de aardgaswinning in Nederland te stoppen.

Aardgas is toch veel duurzamer dan andere fossiele brandstoffen?

Als je puur kijkt naar de uitstoot van CO_2 per eenheid opgewekte energie, klopt het dat de uitstoot van kolen en aardolie hoger en meer vervuilend is dan die van aardgas. Elektriciteit van aardgas is bijvoorbeeld zo'n twee keer minder vervuilend dan elektriciteit van kolen. Maar als wij de klimaatdoelstellingen willen halen, moeten we stoppen met het gebruik van alle fossiele brandstoffen dus ook aardgas. Want ook bij de verbranding van aardgas komt CO_2 vrij.

Wat gebeurt er met de gasleidingen die nu in de grond liggen?

Wanneer het aardgas verdwijnt, zijn de gasleidingen overbodig. Volgens de huidige wetgeving mogen deze leidingen dan niet in de grond blijven zitten en worden ze verwijderd.

Hoe lang gaat een gasleiding mee?

Gasleidingen gaan ongeveer 45 jaar mee, daarna zijn ze verouderd. Elk jaar zijn er dan ook grote stukken van het gasnet aan vervanging toe. Omdat het vervangen van gasleidingen erg duur is (vervanging van het 135.000 kilometer lange gasnet in Nederland kost miljarden euro's), kan het een goed moment zijn om over te stappen op alternatieve manieren om te verwarmen.
Op https://www.stedin.net/zakelijk/open-data/gasvervangingsdata staat per gemeente welke gasleidingen vóór 2030 vervangen moeten worden, en welke na 2030. Overigens is dit in Houten niet aan de orde; hier is voor 2030 geen vervanging van gasleidingen gepland.

Hoe gaat de gemeente om met aardgas bij nieuwbouw?

Nieuwbouw is altijd aardgasvrij. Voor nieuwbouw zijn voldoende alternatieven om huizen te verwarmen zonder aardgas. Per 1 juli 2018 mag Stedin volgens de wet geen nieuwe gebouwen meer aansluiten op het aardgasnetwerk. Dit mag alleen als er een bouwvergunning is aangevraagd voor 1 juli 2018. Deze wijziging geldt voor alle kleinverbruikers (max 40 m^3 gas/uur), zoals woningen en kleine bedrijfsgebouwen.

Waarom gaan wij van het aardgas af, terwijl andere landen zoals Duitsland juist nu overstappen op aardgas?

In andere landen zoals Duitsland is de startsituatie anders. Terwijl in Nederland 95% van de woningen een aardgasaansluiting heeft, wordt in Duitsland een kwart van de huizen nog verwarmd met olie. Het grootste deel van de olieketels daar is ouder dan twintig jaar. Omdat Duitsland zo snel mogelijk af wil van olieketels is er een forse premie voor de vervanging van deze ketels door een hr-ketel of een warmtepomp, vooral in gebieden waar al een gasnet ligt. Het is een logische tussenstap die snel zorgt voor veel minder CO_2-uitstoot. Het is vergelijkbaar met de subsidie in Nederland voor hybride warmtepompen, die ook deels op aardgas werken. Maar het is niet reëel om de Duitse aanpak samen te vatten als 'van olie naar aardgas'.

2. Transitievisie warmte

Wat is de Transitievisie Warmte?

Elke gemeente onderzoekt hoe en in welke volgorde buurten van het aardgas af gaan. Ook bekijken we welke aardgasvrije oplossing per buurt het beste past. De resultaten komen in de Transitievisie Warmte te staan. Elke gemeente moet in 2021 een Transitievisie Warmte klaar hebben. We verwachten de eerste versie van de Transitievisie in het voorjaar van 2021. De vier Kromme

Rijn gemeenten (Bunnik, Houten, Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede) werken hierin samen en doorlopen een vergelijkbaar proces. We werken ook samen met partijen als de netbeheerder Stedin, grote gebouweigenaren en bewonersinitiatieven.

Wat staat er in de Transitievisie Warmte?

In de Transitievisie Warmte staat welke aardgasvrije oplossingen er – per buurt – het meest voor de hand liggen. En welke duurzame alternatieven in beeld zijn. En welke tussenstappen al genomen kunnen worden. Elke vijf jaar wordt het plan opnieuw bekeken en waar nodig aangepast aan nieuwe ontwikkelingen en ervaringen.

3. Warmte oplossing

Wat is een warmtenet?

In Nederland zijn zo'n 300.000 woningen aangesloten op stadsverwarming oftewel een warmtenet. Dat is zo'n 5% van de hele woningvoorraad. In Houten zijn ongeveer 3.800 woningen aangesloten op stadsverwarming. Een warmtenet is een netwerk van leidingen onder de grond, waar warm water door stroomt. Dit water wordt gebruikt voor de verwarming van gebouwen en de levering van warm tapwater.

Warmtebronnen
Er zijn verschillende soorten warmtebronnen die gebruikt kunnen worden voor warmtenetten. Zo wordt warmte gebruikt die vrijkomt in de industrie, zoals in elektriciteitscentrales of afvalverwerkingsbedrijven. Deze warmte heeft een hoge temperatuur (vaak tussen de 70 en 90 °C). Ook wordt er steeds meer gebruik gemaakt van geothermie, ook wel aardwarmte genoemd. Daarvoor worden diepe putten geboord waar water met een hoge of middelhoge temperatuur uit wordt gepompt. Een alternatief is dat er gebruik gemaakt wordt van energie uit oppervlaktewater, of de rioolwaterzuivering. Dat heeft een lagere temperatuur, waarbij gebouwen goed geïsoleerd moeten zijn en op korte afstand van de bron moeten staan.

Wijkwarmtepompen
Een andere mogelijke bron voor warmtenetten zijn wijkwarmtepompen op elektriciteit. Die kunnen gecombineerd worden met warmtebronnen met een lage temperatuur zoals afvalwater of oppervlaktewater en een Warmte Koude Opslag (WKO). WKO's zijn grote reservoirs onder de grond die worden gebruikt om warmte op te slaan in de zomer, en warmte af te geven in de winter. De warmte uit afval- of oppervlaktewater kan daarvoor een geschikte bron zijn. Omdat dit water een lagere temperatuur heeft (ongeveer 15 tot 25 °C) moet het water wel eerst worden bijverwarmd voordat het gebruikt kan

worden om een woning te verwarmen. Dat kan met een wijkwarmtepomp. Hoeveel er moet worden bijverwarmd hangt af van de woning. Een heel goed geïsoleerde woning kan worden verwarmd met een lage temperatuur warmtenet (tot 50 °C), voor een woning met alleen basisisolatie is minstens 70 °C nodig.

Wat gebeurt er met het warmtenet in Houten?

De centrale die zorgt voor het warme water voor het warmtenet stookt op dit moment nog met aardgas. Hiervoor zoekt de beheerder in de toekomst een aardgasvrij alternatief. Of het warmtenet wordt uitgebreid zal ook onderzocht worden.

Wat zijn andere oplossingen om te verwarmen?

Elektrisch
U kunt uw huis ook met elektriciteit verwarmen. Dit wordt een “all-electric” oplossing genoemd. U gebruikt dan meestal een warmtepomp. Die verwarmt het huis als een soort ‘omgekeerde koelkast’. Een warmtepomp haalt warmte uit een omgevingsbron, zoals de buitenlucht, ventilatielucht of bodem en geeft deze warmte af aan de binnenzijde van het huis. De afgegeven warmte heeft een relatief lage temperatuur dus moeten woningen heel goed geïsoleerd zijn (energielabel A of beter) en vaak ook beschikken over een vloerverwarmingssysteem, mechanische ventilatie of speciale radiatoren. De warmtepomp zorgt ook voor warm water.

Hybride warmtepomp
Een hybride warmtepomp is een warmtepomp die samenwerkt met een hr-ketel op aardgas. De warmtepomp zorgt voor een deel van de verwarming. De cv-ketel springt bij als het erg koud is of als er veel warm water wordt gebruikt. Dit is dus geen volledig aardgasvrije oplossing, maar kan wel een tussenoplossing zijn om op korte termijn al veel aardgas te besparen. De hybride warmtepomp werkt het best bij een woning die minimaal basisisolatie heeft (ongeveer energielabel B/C). De warmtepomp kan dan het grootste deel van de warmte opwekken zonder dat elke keer de hr-ketel moet bijspringen. Als een overstap naar volledig all-electric ook op termijn niet mogelijk is, kan de hybride warmtepomp worden gecombineerd met hernieuwbaar gas voor een aardgasvrije warmtevoorziening.

Kan ik bij de alternatieve warmtebronnen even lang douchen?

U kunt met het warmtenet even lang douchen. Er is altijd aanvoer van warm water. Bij een oplossing op elektriciteit (zoals warmtepomp of boiler) bepaalt de grootte van het buffervat hoe lang u warm kunt douchen.

Mijn cv-ketel moet worden vervangen. Wat doe ik nu?

Is uw cv-ketel kapot? Dit is een goed moment om na te gaan of u uw woning kunt verwarmen zónder aardgas.

U kunt ook kiezen voor een nieuwe cv-ketel. De meeste buurten en wijken zullen de komende 10 tot 15 jaar nog niet aardgasvrij worden. Een nieuwe cv-ketel kan nu dus nog een verstandige keus zijn. Moderne hoog-rendement (hr) cv-ketels zijn veel zuiniger dan de oude cv-ketels.

Ook met een nieuwe cv-ketel kunt u al een eerste stap zetten richting aardgasvrij. Bijvoorbeeld met een cv-ketel gecombineerd met een zonneboiler, of een hybride warmtepomp. Mogelijk kunt u hier ook subsidie voor krijgen.

Kijk voor advies en een overzicht van financiële regelingen op www.jouwhuisslimmer.nl.

Ik verwarm mijn huis nu met luchtverwarming, hoe ga ik van het gas af?

Een klein deel van de woningen in Houten wordt verwarmd met luchtverwarming. Deze luchtverwarming is gekoppeld aan een cv-ketel die op het aardgas is aangesloten. De verwarming werkt dus hetzelfde als in de gebouwen waar de cv-ketel het water verwarmt. Dit maakt geen verschil.

Hoe kan ik koken zonder aardgas?

Koken op een inductiekookplaat lijkt het meest op koken op gas. Koken op inductie is energiezuiniger en veiliger dan koken op gas. Daarnaast is een inductiekookplaat makkelijker schoon te maken en kookt bijvoorbeeld een pan water veel sneller dan op gas.

Als u overstapt op elektrisch koken, is het raadzaam om u goed te laten adviseren of uw elektriciteitsaansluiting hiervoor geschikt is. In sommige gevallen is een extra elektriciteitsgroep nodig. Dit kunt u navragen bij uw keukenleverancier of installateur.

Kunnen mijn pannen ook op een inductiekookplaat?

Dat hangt af van wat voor pannen u nu heeft. De betere, moderne pannen zijn bijna altijd geschikt voor inductie. Alleen pannen van volledig aluminium of koper zijn niet geschikt voor inductie. Een goede test is of er een magneetje blijft kleven aan de bodem van uw pannen. Is dit het geval? Dan zijn uw pannen geschikt. En als de bodem wat kromgetrokken is geeft dit ook niet.

Kan ik ook in verschillende fases van aardgas af?

Dat kan. Beginnen met isolatie van uw huis om het gebruik van aardgas te verminderen zal voor veel mensen een eerste stap zijn. Met dakisolatie, vloerisolatie of spouwmuurisolatie kunt u het energiegebruik verlagen. Bij de vervanging van uw gaskookplaat kunt u kiezen voor elektrisch koken. Een inductiekookplaat is dan meestal de beste oplossing. Bekijk op www.jouwhuisslimmer.nl welke maatregelen voor uw huis mogelijk zijn.

4. Andere soorten gas

Is groen-, bio- of hernieuwbaar gas een optie?

Op plekken waar warmtenetten en elektrische oplossingen niet mogelijk zijn, kan hernieuwbaar gas een rol gaan spelen. Dat kan bijvoorbeeld gelden voor monumenten, omdat isolatie maatregelen daaraan lastig gedaan kunnen worden. Hernieuwbare gassen kunnen dan een duurzame vervanging voor aardgas zijn.

Biogas en waterstof
Voorbeelden van hernieuwbaar gas zijn biogas gemaakt van mest of afvalproducten en waterstof geproduceerd met groene elektriciteit. De beschikbaarheid van die gassen is op dit moment beperkt. Daarom zullen we hier zuinig mee moeten zijn.

Wat is waterstof?

Waterstof (H_2) is een energiedrager, geen energiebron. Om waterstof te maken is een energiebron nodig. Er bestaan verschillende technieken om waterstof te produceren, maar die zijn niet allemaal even duurzaam:

- ‘Grijze waterstof’ wordt geproduceerd door water onder hoge druk te laten reageren met aardgas. Hierbij komt het broeikasgas CO_2 vrij. Deze productiewijze wordt in Nederland veel gebruikt in de industrie en zorgt voor een aanzienlijke CO_2-uitstoot.

- ‘Blauwe waterstof’ wordt geproduceerd zoals grijze waterstof, maar de geproduceerde CO_2-uitstoot wordt opgeslagen onder de grond in bijvoorbeeld oude aardgasvelden. Zolang er geen volwaardige alternatieven zijn is dit een voorlopige oplossing die het CO_2-probleem voor nu wegwerkt, maar helaas wel verplaatst naar de toekomst.

- ‘Groene waterstof’ ontstaat door elektrolyse waarbij water (H_2O) doormiddel van groene elektriciteit (uit zon, wind) wordt gesplitst in waterstof (H_2) en zuurstof (O_2). Hier komen geen broeikasgassen bij vrij.

Is waterstof een optie?

Op dit moment sluiten we niets uit, maar waterstof is voor de gemeente op dit moment geen goed alternatief om de volgende redenen:

CO_2-uitstoot
De productie van Grijze en Blauwe waterstof zorgt voor veel CO_2-uitstoot. Dit past niet bij de ambitie om de CO_2-uitstoot te verlagen.

Nog niet beschikbaar
De productie van Groene waterstof staat in Nederland nog in de kinderschoenen en moet nog worden opgeschaald. Er is een aantal kleine testprojecten gaande waarbij door middel van elektrolyse waterstof uit water wordt gemaakt met behulp van stroom. Groene waterstof komt er wel aan, maar voordat we dat op grote schaal kunnen produceren zijn we 20 jaar verder. De uitdaging om alle woningen voor 2040 van het aardgas te krijgen is zo groot, dat we nu niet nog 20 jaar kunnen wachten met beginnen, hopend op nieuwe technieken.

Productie kost elektriciteit
De productie van waterstof kost heel veel elektriciteit. Groene waterstof zal worden gemaakt uit groene elektriciteit, dat als groene elektriciteit beter direct ingezet kan worden. Daarom moet waterstof alleen daar worden ingezet waar er geen goede (elektrische) alternatieven zijn, zoals in de industrie voor het verkrijgen van hoge temperaturen, en als grondstof voor bijvoorbeeld kunstmest. Dit betekent dus dat waterstof beperkt kan worden ingezet voor mobiliteit en voor het verwarmen van onze huizen, waar veel efficiëntere elektrische alternatieven voor zijn.

Hoge kosten
Berekeningen laten zien dat waterstof 7 tot 8 keer duurder zal zijn in 2030 dan andere alternatieven.

5. Kosten

Hoe betaal ik energiezuinig wonen?

Aan sommige energiebesparende maatregelen hangt een prijskaartje. Waar betaal je het van? Gebruik je spaargeld, sluit je een lening af, of kun je gebruikmaken van subsidies? Op www.jouwhuisslimmer.nl kunt u informatie

vinden over verschillende maatregelen. Door bijvoorbeeld de quickscan te doen ziet u welke isolatiemaatregelen voor uw woning mogelijk zijn en wat de kosten en opbrengsten zijn. Ook kunt u een offerte opvragen bij bedrijven uit de omgeving.

Wat levert aardgasvrij wonen mij op?

Wat aardgasvrij wonen voor u oplevert, hangt af van de maatregelen die in uw woning worden genomen. Over het algemeen leidt betere isolatie tot meer comfort. Ook gaat uw energierekening omlaag. Zeer goed isolerend glas is duurder, maar zorgt voor veel meer comfort in huis. Ook vloerverwarming is comfortabel. Bij vergaande isolatie is het wel goed om te (laten) bekijken of uw huis voldoende wordt geventileerd. Aardgasvrij wonen is ook veiliger. Koken met gas kan gevaarlijke situaties opleveren omdat er sprake is van open vuur. Een voordeel van wonen zonder aardgas is dat er geen koolmonoxidegevaar meer is.

Hoe zit het met de kosten van de overstap naar aardgasvrij?

Per situatie anders
Op dit moment wordt er veel onderzoek gedaan naar de kosten van aardgasvrij wonen. Dit is heel erg situatie afhankelijk, en heeft deels ook te maken met het alternatief voor aardgas wat wordt gekozen.

Bestaande financiële mogelijkheden
Goed om te weten is dat er al verschillende mogelijkheden bestaan voor financiële ondersteuning bij het isoleren, het installeren van een warmtepomp, de aansluiting op een warmtenet en ook de afsluiting van het aardgas.

Ontwikkelingen vanuit het Rijk
Het kabinet wil dat de kosten voor het verduurzamen van de woning voor zoveel mogelijk mensen woonlastenneutraal worden. Dit houdt in dat de maandelijkse lasten gelijk blijven of lager worden. Het gaat dan om energiekosten (gas, elektriciteit, warmte) en hypotheeklast of huur.

De rijksoverheid is bezig om dit mogelijk te maken door de gemiddelde kosten voor energie te verlagen, subsidies te geven en nieuwe aantrekkelijke financieringsmogelijkheden te ontwikkelen. Nog niet alles is op orde, dat kost tijd.

Hiernaast werkt de Rijksoverheid aan een specifieke lening die bij uw woning blijft horen op het moment dat u verhuist (gebouwgebonden lening). Ook heeft de gemeente oog voor huishoudens met een hele kleine beurs, ook voor hen zoeken het Rijk en de gemeenten naar oplossingen.

Eigen investering
Daarnaast is het ook voor een gedeelte uw eigen investering in de waarde van uw huis en in het comfort in uw huis. Als u niet in de gelegenheid bent om zelf te investeren is wellicht een lening mogelijk.

Plannen moeten haalbaar en betaalbaar zijn
De gemeente vindt het belangrijk dat iedereen mee kan doen en de aanpassingen aan de woning kan betalen. Bij het opstellen van wijkuitvoeringsplannen worden de kosten én baten goed onderzocht. We houden daarbij de ontwikkelingen van de rijksoverheid in de gaten. En een wijkuitvoeringsplan wordt pas vastgesteld, als de gemeenteraad ziet dat de plannen haalbaar en betaalbaar zijn.

Wat haalbaar en betaalbaar is bepreken we met de betreffende wijk. Het hangt af van de huidige energiekosten, de maatregelen die moeten worden genomen aan isolatie en de duurzame warmteoplossing. Ook zoeken we in de regio naar oplossingen voor financiering.

Ik ben al wat ouder, heeft investeren voor mij wel zin?

Zeker, het geeft een comfortabeler huis, lagere energierekening en hoge waarde van uw huis. Het levert meer op dan op de spaarrekening.

Wat is gemiddeld de terugverdientijd van isoleren?

Dit is afhankelijk van de uitgangssituatie en de maatregelen die concreet genomen worden. Vraag advies aan via www.jouwhuisslimmer.nl.

6. Besluitvorming en proces

Wanneer stoppen we met aardgas?

De Nederlandse overheid heeft tot doel gesteld dat ons land uiterlijk in 2050 gestopt is met het gebruik van aardgas. Dit is nodig om de klimaatafspraken uit het Klimaatakkoord van Parijs te halen en een schonere en veiligere toekomst voor iedereen te creëren. De overgang naar andere warmtebronnen verloopt stap voor stap.

Wanneer gaan we van het gas af?

Het gaat zeker nog een aantal jaar duren voor de eerste huizen van het gas af gaan. We verwachten dat het in de meeste wijken minstens nog 10 jaar kan duren voordat alles helemaal klaar is voor de overstap. In het landelijke Klimaatakkoord is afgesproken dat er na de besluitvorming over een wijk uitvoeringsplan nog een overgangsperiode van 8 jaar is. Het opstellen van een

wijkuitvoeringsplan duurt ongeveer 2 jaar. Op dit moment is het idee dat we in 2023 willen starten met het eerste wijkuitvoeringsplan. Het lijkt nu logisch dat dat een van de wijken in Houten-Zuid zal zijn. U heeft dus genoeg tijd om uw huis klaar te maken. Daarom is het wel belangrijk om nu na te denken over de eerste stappen.

Wat is de rol van de gemeente?

De gemeente heeft van het Rijk de regierol gekregen in de warmtetransitie. Dit betekent dat zij de overstap naar aardgasvrij wonen in goede banen moet leiden. De gemeente heeft de taak om voor elke wijk een plan te maken om van het gas af te gaan. Dit doen we in overleg met alle partijen die bij een wijk betrokken zijn: bewoners, woningcorporaties, bedrijven, maatschappelijke organisaties en netbeheerder Stedin.

Wat is de rol van de gemeenteraad?

Het is aan de gemeenteraad van iedere gemeente om de Transitievisie Warmte vast te stellen. Deze vastgestelde versie vormt de basis voor nadere uitwerking. Na de transitievisie stelt de gemeenteraad per wijk, gefaseerd, een wijkuitvoeringsplan vast. Hiermee wordt de keuze voor het voorkeursalternatief voor de wijk gemaakt.

Wat wordt er besloten in de gemeenteraad op 9 maart 2021?

Als de gemeenteraad op 9 maart 2021 instemt met deze eerste versie van de Transitievisie Warmte wordt er besloten dat we in Houten-Noord en het buitengebied starten met planmatig isoleren, omdat we voor dat gebied nog geen duidelijkheid hebben over het alternatief voor aardgas. Ongeacht het alternatief is isolatie sowieso nodig. De focus ligt daarbij in eerste instantie op het Oude Dorp en de Oorden. Isoleren levert bewoners meer comfort en een lagere energierekening, maar de keus is aan hen. De gemeente kan niemand verplichten om te isoleren.

Naast Houten-Noord en het buitengebied wordt er besloten dat we in Houten-Zuid starten met een verkenning in de wijken rondom de Vijfwal. Uit deze verkenning moet duidelijk worden welke wijk als eerste van het aardgas af gaat en hoe groot die wijk precies is. Ook wordt er in de verkenning meer duidelijk over de verschillende alternatieven voor aardgas en wat er nog nodig is in de woningen. Bij de verkenning speelt u als bewoner een grote rol. Wij hechten grote waarde aan goede participatie en inspraak. Het begin hiervoor is gemaakt met de informatieavonden in november ‘20 en januari ‘21.

Tijdens de gemeenteraad wordt dus nog geen besluit genomen over het alternatief van aardgas. Ook is het nog niet zover dat er al een datum is waarop de levering van gas stopt. De overstap naar duurzaam koken en verwarmen doen we stap voor stap. De verkenning die we dit voorjaar gaan starten zal naar verwachting in 2022 klaar zijn, vervolgens is er nog een aantal jaar nodig voor de voorbereidingen.

Hoe wordt de keuze voor een andere warmtevoorziening gemaakt?

De keuze voor een andere warmtevoorziening wordt aan bewoners, ondernemers en gebouweigenaren voorgelegd op basis van een zorgvuldige afweging van alle alternatieven voor een wijk. Uiteindelijk beslist iedere woningeigenaar zelf of hij of zij meedoet met het alternatief voor de wijk, of zelf een ander passend alternatief zoekt.

Hoe informeert en betrekt de gemeente mij over de plannen voor mijn wijk?

Na de Transitievisie Warmte volgen gefaseerd de uitvoeringsplannen op wijkniveau. Het wijkuitvoeringsplan wordt samen met de bewoners en gebouweigenaren uit de wijk bepaald. Inwoners worden via o.a. het gemeentenieuws in de krant, huis-aan-huis brieven, de website en social media op de hoogte gehouden van de mogelijkheden om hieraan bij te dragen. Ook voor wijken waar nog geen wijkuitvoeringsplan wordt opgesteld, zal de gemeente communiceren over tussenstappen.

Worden kosten per woning meegenomen in de besluitvorming?

Dat is één van de aspecten waar naar gekeken is. Mede daarom wordt de verkenning gestart in Houten-Zuid, daar zijn de te verwachten het laagst.

Maakt de gemeente gebruik van het ‘openingsbod’ van Netbeheerder Stedin?

Dit advies van Stedin is opgenomen in de Transitievisie Warmte, zie bijlage 5.

7. Keuze

Is het verplicht om te isoleren?

Meewerken aan isolatie is op dit moment nog geheel vrijwillig. De gemeente wil dit niet verplichten. Wel willen we u adviseren om aan de slag te gaan met isolatie in de komende jaren. Niet omdat het moet, maar omdat u er een comfortabeler huis voor terugkrijgt en een lagere energierekening. Isolatie is een belangrijke stap bij het aardgasvrij maken van uw woning. Want welk alternatief er ook komt voor aardgas, energie besparen is altijd nodig.

Is het verplicht om van het aardgas af te gaan?

Meewerken aan een alternatief is op dit moment nog geheel vrijwillig. De gemeente kan op dit moment het aardgas nog niet afsluiten. Dit kan de komende jaren veranderen. Er wordt door het kabinet gewerkt aan nieuwe wetgeving waarin mogelijk een verplichting wordt opgenomen. Dan kan de gemeenteraad over een aantal jaar een besluit nemen om een wijk van het gas af te sluiten als er sprake is van een goed alternatief. Dat besluit wordt zorgvuldig genomen, ruim voordat het gas daadwerkelijk weggaat in de wijk. Via het wijkuitvoeringsplan kunt u invloed hebben op de keuze en het tempo waarin het hele proces bij u in de buurt verloopt.

Ben ik verplicht mee te doen met een warmtenet?

Dit hangt af van uw woonsituatie. Bent u huurder van een woningcorporatie dan loopt het besluitvormingstraject via de woningcorporatie. Zij zal haar huurders betrekken en kan de overstap pas maken als 70% van de huurders voor is.

Bent u eigenaar van een woning, dan kunt u zelf beslissen welke energievoorziening uw voorkeur heeft. Of u neemt dit besluit samen met de leden van uw Vereniging van Eigenaren. Het uitgangspunt van de gemeente is een duurzame warmtevoorziening en zo veel mogelijk keuzevrijheid voor bewoners. U mag dus een warmtenet weigeren als dit als alternatief voor de wijk gekozen wordt, maar u bent zelf verantwoordelijk voor een alternatieve duurzame oplossing.

Mogen wij als bewoners meebeslissen?

Jazeker. De keuzes voor een aardgasvrije gemeente worden in twee stappen gemaakt.

1. Landelijk is afgesproken dat de gemeente uiterlijk in 2021 eerst een Transitievisie Warmte vaststelt. Daarin wordt het tijdspad vastgelegd waarin wijken worden verduurzaamd.

2. Na de Transitievisie Warmte volgen in de eerste wijken de uitvoeringsplannen per wijk. In het wijkuitvoeringsplan bepaalt de gemeente samen met bewoners en gebouweigenaren welk alternatieve warmtevoorziening het beste past bij die wijk. Na vaststelling van zo'n wijkuitvoeringsplan duurt het meestal nog 5 tot 10 jaar voordat de wijk daadwerkelijk aardgasvrij is.

Vaak moeten aanpassingen in de woning worden gedaan bij de overstap naar een alternatief voor aardgas. Daarom gaat de gemeente met bewoners in gesprek over de beste oplossing met het meeste draagvlak. Een mogelijkheid is ook dat bewoners zelf het voortouw nemen om samen met de gemeente en andere partijen een oplossing te zoeken.

Wat heeft het voor zin als ik overstap op aardgasvrij, maar niet iedereen dat doet?

Het doel is dat in 2050 alle huishoudens in Nederland een alternatief hebben voor aardgas. Dit zal in fases gebeuren; niet iedereen stapt tegelijk over. Maar iedereen krijgt er mee te maken.

Wat betekent 'aandacht voor gezamenlijke belangen'?

Bijvoorbeeld dat niet alle kosten op één partij terecht komen, dat er rekening wordt gehouden met voorkeuren van burgers, het algemeen belang en de wenselijkheid van oplossingen.

Als voorbeeld; bodemwarmte is beperkt beschikbaar, als veel mensen dit individueel willen benutten kan het zijn dat anderen er geen gebruik meer van kunnen maken. Dan kan het vanuit het algemeen belang beter zijn om dit collectief op te pakken zodat iedereen in een wijk mee kan doen. Een ander voorbeeld is groen gas, dat is in de regio beperkt beschikbaar, als we daarvoor hout uit Noord-Amerika moeten importeren is het de vraag of dit wenselijk is.

8. Startwijk Oude-Dorp / De Oorden

Waarom wordt er gestart in het Oude Dorp en De Oorden?

Veel woningen en gebouwen in Houten-Noord zijn nog niet goed geïsoleerd. Isolatie is een onmisbare eerste stap op weg naar aardgasvrij. Goed geïsoleerde gebouwen verbruiken minder aardgas én zorgen voor meer comfort. Omdat er dus veel verbetering te halen is met isolatie beginnen we hier.

Er zijn geluiden over vervuilde spouwmuren in Houten Noord, waardoor isoleren niet mogelijk is. Klopt dat?

Deze geluiden kennen wij niet, maar hier gaan we naar kijken. Ook EnergieRijk Houten gaat dit onderzoeken bij hun collectieve actie voor Houten Noord.

Hoe kom ik erachter of mijn spouwmuren (nog) voldoende geïsoleerd zijn?

Een isolatiebedrijf zal altijd eerst komen kijken naar uw situatie. Zo kunnen ze bijvoorbeeld een gaatje boren in de muur en met een mini-camera de isolatie bekijken. Kijk op https://jouwhuisslimmer.nl/ voor specialisten en hulp bij offertes.

9. Startwijk Houten-Zuid

Wat zijn de alternatieven in Houten-Zuid?

Woningen in de Vijfwal zijn aangesloten op het warmtenet van Eneco. De warmte van dit net wordt nu nog opgewekt met aardgas. Eneco onderzoekt hoe het warmtenet verduurzaamd kan worden.

Voor de wijken aangrenzend aan de Vijfwal zijn verschillende opties mogelijk. Hierover gaan we dit jaar met u in gesprek. U hebt een belangrijke rol in deze verkenning naar een haalbaar en betaalbaar alternatief voor aardgas.

Waarom wordt er gestart in Houten-Zuid?

Vrijwel alle woningen in Houten-Zuid zijn goed geïsoleerd. Daarmee zijn deze woningen klaar om van het aardgas af te gaan. Het is dus redelijk eenvoudig om de volgende stap te zetten.

Het proces van het kiezen van de start-inprikker en het opstellen van de wijkuitvoeringsplannnen is nog niet heel inzichtelijk.

Dit wordt duidelijk in de verkenning die we samen met bewoners en bedrijven gaat doen.

10. Ik ben al (bijna) klaar

Ik ben al van het gas af, waarom betrekt de gemeente mij hierbij?

We vinden het belangrijk om iedereen te informeren over de plannen van de wijk. We gaan graag met bewoners in gesprek die al gebruik maken van een alternatieve oplossing. Zowel de positieve als negatieve ervaringen zijn nuttig voor ons en voor uw buurtgenoten.

Ik wil van het gas af en mijn huis is er klaar voor. Kan ik al over?

U hoeft niet te wachten om van het gas af te gaan, dit juichen we alleen maar toe. We verwachten de komende drie jaar nog nodig te hebben om meer inzicht te krijgen in de oplossing die voor de hele wijk toepasbaar is. Dat kan uiteindelijke een betere oplossing zijn, maar dat is nu nog niet in te schatten.

Als u al een goed geïsoleerd huis heeft, kunt u nadenken over een warmtepomp. Ook kunt u zonnepanelen op uw dak leggen en uw eigen energie opwekken. Zo kunt u alvast beginnen met de voorbereidingen voor aardgasvrij, of helemaal over. Kijk op www.jouwhuisslimmer.nl welke maatregelen voor uw huis mogelijk zijn.